

AANPAKKEN EN OPLOSSEN

Coalitieprogramma 2008-2010

INLEIDING.

Nadat het college 18 april jl., na de behandeling van de rapportage van Forum, in demissionaire staat kwam te verkeren hebben informateurs van de PvdA de vorming van een nieuw college onderzocht. De partijen PvdA, CDA en Christenunie hebben te kennen gegeven de samenwerking te willen continueren en een coalitie te willen vormen die kan rekenen op een brede steun en die voor stabiliteit kan zorgen. In de onderhandelingen is gebleken, dat aan deze voorwaarden het beste voldaan kan worden door een coalitie te vormen van eerder genoemde partijen, aangevuld met de samenwerkende lokale partijen bestaande uit PBI, De Acht Kernen, Gemeentebelangen en Algemeen Belang Lijst Brouwer. Deze partijen verkeren in een vergevorderd fusietraject en zijn bereid om op hoofdlijnen het beleid uit het collegeprogramma "Meedoen en Meedenken" verder mee te ontwikkelen, zij het dat uiteraard een nieuwe coalitie een aantal andere accenten zal zetten. Indien het resultaat van de verkiezingsuitslag in 2010 daar aanleiding toe geeft en een werkbare meerderheid oplevert voor deze coalitie is de intentie om de aangegane samenwerking te continueren.

Coalitiepartijen hebben conform de daarvoor geldende regelgeving het concept van het coalitieprogramma voorgelegd aan de burgemeester. De burgemeester heeft daar per brief van 26 mei jl. positief op gereageerd en enkele suggesties ter aanvulling voorgedragen die meegenomen zullen worden in het nog op te stellen collegeprogramma.

AARD COALITIEPROGRAMMA.

Partijen kiezen ervoor om een kort en bondig coalitieprogramma op te stellen dat aanvullend is op het collegeprogramma "Meedoen en Meedenken" dat in hoofdlijnen de basis vormt voor bestaand beleid. Argumentatie daarvoor is dat het er vooral om gaat om de nieuwe accenten en bijstellingen te presenteren die gelden als aanvulling op bestaand beleid of het stipuleren daarvan. Het niet benoemen van bepaalde onderwerpen zegt dus niets over het belang daarvan of het belang dat de coalitie daaraan hecht. Coalitiepartijen zullen het nieuwe college verzoeken het coalitieprogramma over te nemen als aanvulling op het collegeprogramma "Meedoen en Meedenken" voor de nog resterende collegeperiode.

BESTUURSSTIJL.

Open en transparant

De coalitie wil een open bestuursstijl die ruimte biedt aan de inbreng van burgers en de raad. Waar mogelijk en effectief moet uitgegaan worden van besluitvorming op basis van alternatieven. Het college is aanspreekbaar en communicatief. Raad en burgers zullen bij ontwikkelingen tijdig worden betrokken.

Respect voor verscheidenheid

Het college draagt uit en dwingt af -voorzover dat in haar vermogen ligt-: burgerschap op basis van respect, normen en waarden.

Respect voor verschillende levensbeschouwingen, etniciteit, achtergronden en culturen. Vooroordelen moeten bestreden worden; racisme en discriminatie worden niet getolereerd. Van burgers wordt verwacht dat zij leren verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf en elkaar, tolerantie opbrengen voor anderen, respect hebben voor andere meningen en principes zoals rechtvaardigheid hanteren.

In het beleid van de gemeente Waalwijk wordt recht gedaan aan en rekening gehouden met de verscheidenheid in aard en schaal van de verschillende kernen. De kern Waalwijk ontwikkelt zich stedelijk en heeft een regionale functie, de kernen Sprang-Capelle en Waspik ontwikkelen zich landelijk.

Participeren en interactief

Deze begrippen sporen met het thema “meedoen en meedenken”. Dat betekent dat als belangrijk vertrekpunt voor de coalitie geldt:

- zorgen voor beleid dat erop gericht is dat onze burgers, en met name doelgroepen die achterstanden hebben, duurzaam mee kunnen doen aan de samenleving. Die invalshoek dient steeds leidend te zijn bij het formuleren van het beleid;
- zorgen ook dat beleid en uitvoering interactief met meedenkende en verantwoordelijkheid nemende burgers tot stand komt. Voor alle duidelijkheid: meedenken kan niet synoniem zijn aan gelijk krijgen. Het is logisch dat burgers redeneren vanuit hun specifieke belang en als dat samenvalt met het algemeen belang spreekt het voor zich dat de gemeente in lijn van de wens van burgers opereert. Het kan echter voorkomen dat het specifieke belang en het algemeen belang met elkaar botsen. In dat geval dient het gemeentebestuur het algemeen belang te laten prevaleren.

Aanpakken en oplossen

Hoewel de aanpak van de problematiek van het Waspikse vluchtelingengezin naar de mening van de coalitie niet model staat voor het werken van de gemeente toont deze casus wel dat aan de gemeente zich continu de vraag moet stellen of voldoende daadkrachtig problemen worden aangepakt. Stellen we de goede diagnoses en laten we daar een passende oplossing op los? Met andere woorden: onderschatten we soms problemen niet, zoeken we soms de oplossing voor een concreet probleem niet te veel in beleidsnota's en overleggen en vullen we onze regierol wel goed in? Deze vraagstukken laten zich bundelen in het thema “aanpakken en oplossen”. Het tot stand komen van oplossingen is vooral afhankelijk van een snelle omschakeling van beleid en overleg naar uitvoering. Deze coalitie wil hierop extra focussen.

Uiteindelijk telt voor de burger vooral wat ook echt wordt uitgevoerd van het beleid en de voornemens. Dat is op zich geen nieuw gegeven maar het vraagt wel steeds meer de aandacht omdat overheden –en Waalwijk vormt daar geen uitzondering op- er soms onvoldoende in slagen om praktisch en snel zaken te regelen waar de burger mee geholpen is. Hier ligt ook het gevaar op de loer van het streven naar integraliteit dat ten koste gaat van slagvaardigheid, van het creëren van een complexiteit die geen recht doet aan de soms beperkte omvang van een probleem en van het opstellen van plannen die uitmonden in een middelenbeslag dat niet voorhanden is.

Natuurlijk hecht de coalitie aan werken vanuit een visie, aan overleg en integraliteit maar wel vanuit de overtuiging dat er meer accent moet komen op het uitvoeren van het beleid en op het doortastend oplossen van problemen voor burgers. Daarbij moet in principe worden uitgegaan van de vraag van de burgers. Het mag niet zo zijn dat burgers, die om wat voor reden dan ook in de knel komen, verstrikt raken in ambtelijke en bestuurlijke molens. De gemeente dient haar regiefunctie, die zij ten aanzien van steeds meer maatschappelijke problemen op haar bord krijgt, aan te wenden om die doortastendheid ook in de samenwerking met ketenpartners af te dwingen. Als de problematiek om een sturende regierol vraagt dient die ook waar gemaakt te worden.

Waalwijk werkt

De bestuursinhoudelijke opdracht zal zich concentreren op de realisatie van een groot aantal complexe projecten die zich nog in de initiatiefase bevinden of die zich inmiddels in de ontwikkel- dan wel in de realisatiefase bevinden. In concreto gaat het daarbij om:

1. realisatie de Els, inclusief ruimtelijk-planologische afronding, inrichting van de openbare ruimte en parkeervoorzieningen en verkeersafwikkeling tijdens realisatiefase;
2. bouwen Stadhuis aan de Winterdijk inclusief verhuizing;
3. ontwikkelstudie m.b.t. Leder- en Schoenenmuseum, archief, horecafuncties en leisure op de plaats van het huidige stadhuis zowel financieel-economisch als qua ruimtelijk planologische inbedding. Voorts uitwerken organisatorische consequenties en realisatie;
4. afronden realisatieovereenkomst en uitvoeren bouwplan Hooisteeg-west;
5. besluitvorming afronden met betrekking tot kantoorontwikkeling Taxandriaweg en de daarmee samenhangende problematiek van het ontwikkelen van parkeervoorzieningen aan de Taxandriaweg of directe omgeving;
6. planontwikkeling en start uitvoering centrum Sprang-Capelle en Waspik in relatie met WOP en DOP en voor wat betreft Sprang-Capelle mede afhankelijk van het vrijkomen van het gemeentekantoor;
7. verder onderzoek naar uitvoeren Masterplan havens en visieontwikkeling m.b.t. Haven VIII inclusief omvangrijke infrastructurele consequenties;
8. afronding Haven Zeven;
9. revitaliseren bestaande bedrijventerreinen;
10. planontwikkeling Woonboulevard;
11. invulling en realisering woonzorgzones;
12. verplaatsing Dr. Mollercollege inclusief ruimtelijke inbedding aan de Olympiaweg.
13. planontwikkeling voormalige schoollocaties (Willem van Oranje, Dr. Mollercollege en Walewyc);
14. binnen beschikbare middelen uitvoering geven aan Wop's en Dop's;
15. afronden planontwikkeling Groene Wig inclusief herschikking functies aan de Olympiaweg, 1^e Zeine en invulling nieuwe functies Hoefsvengebied, een en ander in relatie tot realisering andere woningbouwlocaties en de nieuwe visie op Wonen;
16. uitvoering corridorstudie en studie naar planologische, infrastructurele en financiële consequenties inclusief impact voor ontsluiting van Waalwijk, de interne verkeersontwikkeling in Waalwijk en het GVVP;
17. ontwikkeling Landgoed Driessen;
18. bouw overdekte zwembad;
19. verdere implementatie van de WMO;
20. afronding taakstelling jongerenhuisvesting;
21. renovatie aula Heistraat in Sprang-Capelle;
22. onderzoeken ontwikkelpotenties gebied Gedempte Haven;
23. studie naar toekomst van De Leest;
24. uitwerken bestemmingsplan buitengebied en continuering revitalisering landelijk gebied;
25. actualisering onderwijshuisvestingsplan;
26. implementatie en uitvoering nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening;

27. in overleg met de provincie de openbaar vervoersvoorzieningen met name in De Hoef, Sprang-Capelle, Waspik en de bedrijventerreinen verbeteren.

Financiële positie

Bovenvermelde opsomming toont aan dat het afgelopen decennium vooral in het teken heeft gestaan van het initiëren van een groot aantal majeure ontwikkelingen waar omvangrijke investeringen mee gemoeid zijn en die een zware claim gelegd hebben op de beschikbare financiële middelen en de bestuurlijke en ambtelijke capaciteit. Dit college en volgende colleges zullen de handen vol hebben om al deze projecten verder te ontwikkelen en te realiseren.

Zoals hierna blijkt laat de financiële vertreksituatie zien dat er (zonder bezuinigingen) geen ruimte is voor nieuw beleid; sterker nog er ligt een forse taakstelling om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. Hoewel begin mei nog geen volledig betrouwbaar financieel perspectief beschikbaar is dient er vooralsnog vanuit gegaan te worden, dat rekening gehouden moet worden met een taakstelling in de structurele sfeer die voor 2009 ca. € 850.000,-- bedraagt (veroorzaakt door autonome ontwikkelingen en enkele onafwendbare tegenvallers) en die in de periode tot 2012 oploopt met nog eens ca. € 1.000.000,-- structureel (veroorzaakt door wettelijke verplichte of onontkoombare taken). Bovendien dient rekening te worden gehouden met het op termijn vrij maken van de begroting van parkeerkomsten voor een bedrag van € 800.000,-- (i.v.m. afdekking investeringen in parkeervoorzieningen). Kortom: in totaal een structureel tekort van € 2.600.000,-- in 2012. Op basis van de uitkomsten van het plan rationeel wegbeheer, dat overigens nog door de raad dient te worden vastgesteld, dient voorts rekening te worden gehouden met een substantiële budgetophoging voor onderhoud wegen.

Op de langere termijn komen hier nog bij de investeringen die samenhangen met infrastructurele voorzieningen die voortvloeien uit de corridorstudie A59, de aanpassing van de N261 en de uitvoering van het Masterplan haven. Bij de kaderstelling vorig jaar is afgesproken deze problematiek met de raad te bespreken zodra hierover een helder beeld opgesteld kan worden. Ongewis zijn namelijk de omvang van de bedragen (tientallen miljoenen) en de daarmee verweven subsidiestromen, afspraken over kostenverdeling tussen betrokken overheden en mogelijke geldstromen in het kader van PPS-constructies. Bovendien kunnen daarbij ook betrokken worden winsten voortvloeiend uit Haven VII (€ 11.000.000,-- in 2010) en Haven VIII ingeval dat ontwikkeld gaat worden.

De coalitie realiseert zich dat voor de korte en middellange termijn forse bezuinigingen doorgevoerd dienen te worden die zowel voelbaar zullen zijn in de harde als in de zachte sector. Ook bezuinigingen in de personele sfeer en lastenverzwaringen lijken daarbij onontkoombaar. Coalitiepartijen kunnen in dit stadium nog geen precisering geven van de exacte omvang van de bezuinigingen of lastenverzwaringen binnen de verschillende hiervoor genoemde categorieën maar verzoeken het college deze bij de aanbidding van de kaderstelling dan wel meerjarenbegroting aan de raad voor te leggen.

Coalitiepartijen spreken verder af dat -tenzij andere financieringsbronnen zich aandienen- lasten die voortvloeien uit gewenst nieuw beleid gedekt dienen te worden door ombuigingen op bestaand beleid. Bij beleidsontwikkelingen zal dit uitgangspunt consequent worden gehanteerd.

Verder spreken coalitiepartijen de bereidheid uit om binnen alle beleidsvelden na te gaan of privatisering een optie is die kan bijdragen aan een verlaging van de gemeentelijke kosten (met name ook in de

overhead). In de cultuursector zal onderzocht worden of en welke efficiency-voordelen inderdaad kunnen worden door bundeling van managementcapaciteit.

PROGRAMMATISCHE ITEMS

Duurzaamheid

Duurzaamheid geldt als een vaste component voor alle facetten van het gemeentelijk handelen.

Bedrijfscultuur

Coalitiepartijen verwachten van de organisatie dat die werkt naar het principe "Aanpakken en oplossen". Dat betekent: de vraag van de burger staat centraal, afspraak is afspraak, de burger wordt niet aan het lijntje gehouden. Problemen worden per definitie benaderd vanuit de BOB-methode (beeld vormen, oordeel vormen, besluit nemen en uitvoeren). In de organisatie staat iedereen voor zijn taak en wordt daar ook op aangesproken. De bedrijfscultuur gaat uit van een heldere rolverdeling en scheiding van verantwoordelijkheden tussen bestuur en ambtelijke organisatie. De ambtelijke organisatie beschikt over een uitstekende "antenne" voor de politiek-bestuurlijke consequenties van beleid en uitvoering. Dat betekent een intensieve communicatie tussen bestuur en ambtenaren over politieke gevoelige items. Ambtenaren weten dat zij handelen binnen een politieke omgeving en dat ze daar verantwoording voor af moeten leggen richting het college.

Aanpak overlast

Het nieuwe college dient snel te zorgen voor een adequate aanpak van overlastsituaties inclusief overlast in de vorm van racisme, discriminatie en vandalisme. Er dient een heldere structuur opgezet te worden met eenduidige procesafspraken en verantwoordelijkheidsverdeling. Overlappen in bestaande structuren die zich richten op overlast en aanpalende problemen en op jeugdzorg dienen weggenomen te worden en opnieuw gestroomlijnd te worden. De regierol van de gemeente dient sturend te zijn en de afspraken met ketenpartners dienen zodanig gemaakt te worden dat de gemeente die rol kan waarmaken.

Hoefsvengebied en 1^e Zeine.

De coalitiepartijen zullen de planvorming op de locatie van het Lido in het Hoefsvengebied aanpassen in die zin, dat als uitgangspunt zal gelden dat daar primair horeca gevestigd zal worden met hooguit een bedrijfswoning als woningbouw. De bouwhoogte blijft beperkt tot twee lagen en een kap. Voor het gebied 1^e Zeine spreken coalitiepartijen uit dat dit gebied primair voor woningbouw ingericht dient te worden met respect voor het behoud van de huidige economische belangen die op termijn afgebouwd dienen te worden.

Volkshuisvesting/stedelijke vernieuwing

Coalitiepartijen onderkennen dat gegeven recente rapportages op landelijk niveau over de inkrimping van de woningvraag na 2025 en de uitkomsten op basis van het "Toekomstgericht woningmarktonderzoek" (Compaenen december 2007) en het woonwensenonderzoek Waalboss (juli 2007) de woonvisie geactualiseerd dient te worden. De focus op middellange termijn dient verlegd te worden van kwantiteit naar kwaliteit (meer vraaggericht en levensloopbestendig). De bouwprogramma's en het tempo van bouwen in de verschillende plannen dienen nog beter dan voorheen op elkaar afgestemd te worden. Uitgangspunt blijft dat er sprake is van voldoende, betaalbare (m.n. in de categorie tot € 250.000) en geschikte woningen en een adequate zorginfrastructuur voor de doelgroepen van beleid.

De betaalbaarheid van de (sociale) woningbouw blijft als belangrijk thema overeind. In de nieuwe woonvisie dient expliciet aandacht geschonken te worden aan de ontwikkeling dat in de productiesector steeds meer arbeidsmigranten uit Oost-Europese landen worden ingezet.

De nieuwe WRO en de Grondexploitatiewet bieden mogelijkheden om op locatie-niveau nadere eisen te stellen. Per bestemmingsplan kan in het bijbehorende exploitatieplan worden aangegeven welke categorieën woningen er moet komen. De basis hiervan moet terug te vinden zijn in een structuur- en een woonvisie. Na de vaststelling van de nieuwe woonvisie zullen ook nieuwe meerjaren prestatiecontracten met woningcorporaties moeten worden afgesloten.

Voorts zal het beleid erop gericht zijn om waar mogelijk strategische grondposities in te nemen teneinde een maximale invloed uit te kunnen oefenen op de ruimtelijke en volkshuisvestelijke ontwikkelingen.

Economische zaken

Binnen het beleidsveld economische zaken geldt als speerpunt dat op korte termijn onderzoek verricht dient te worden naar de haalbaarheid van de ontwikkeling van Waalwijk-noord als industrieterrein waarbij betrokken worden:

- de vraag en de actualiteit van de regionale opgave afgezet tegen de meest recente demografische ontwikkelingen;
- de onderlinge afhankelijkheid van het Masterplan Haven en de uitbreiding Haven VIII;
- het beschikbare arbeidspotentieel;
- de effecten op het milieu en natuur en landschap;
- de effecten op het verkeer;
- de effecten op de woningbehoefte;
- de effecten op de infrastructuur en de financiële gevolgen die daarmee samenhangen;
- de onderlinge beïnvloeding van bedrijventerreinenontwikkeling en realisering van leisure functies zoals genoemd in de nota toerisme en recreatie.

Toerisme en recreatie

De coalitie is van mening dat het beleid in het kader van toerisme en recreatie bescheiden dient te zijn en zich dient te richten op het versterken van de eigen stedelijke toeristische kwaliteiten (b.v. centrum, de Leest, Leder- en Schoenenmuseum). Gemeentelijke initiatieven en financiële bijdragen dienen aanvullend aan de particuliere sector te zijn. Het belang van evenementen op lokaal en regionaal niveau wordt door de coalitie onderkend evenals de wenselijkheid om daar kaders en regels voor te stellen.

Pluspunten

De interactie tussen wonen, zorg, welzijn, en gebiedsgericht werken blijft speerpunt van beleid en vraagt een continue inzet om integrale gebiedsgerichte pluspunten te realiseren. Realisering van de pluspunten alsmede het participeren in de loketten zijn afhankelijk van de financiële en organisatorische mogelijkheden op termijn. Gemeentelijke dienstverlening geschiedt primair centraal vanuit het stadhuis in Waalwijk. De dienstverlening via loketten in de pluspunten zal zich concentreren op zorg met dien verstande, dat mogelijk voor Waspik en Sprang-Capelle een uitgebreider dienstenpakket zal worden aangeboden dan in de pluspunten in Waalwijk.

Begraafplaatsen

Coalitiepartijen spreken af dat voor wat betreft de begraafplaats aan de Tilburgse weg dezelfde ruimte beschikbaar blijft als waar het huidige bestemmingsplan van uit gaat. Die ruimte is daarmee dus ook beschikbaar voor eventuele toekomstige uitbreidingen.

Waalwijk, 28 mei 2008

PvdA: F. Simon

CDA: mr. R. Spohr

ChristenUnie: W. Dekker

Samenwerkende Locale Partijen:

Plaatselijk Burger Initiatief: H. Heuveling

De Acht Kernen: J. van Baardwijk

Gemeentebelangen: A. van Hamond

Algemeen Belang Lijst Brouwer: G. Damen

Afspraken met betrekking tot portefeuillevindeling

Vooralsnog geldt onderstaande portefeuillevindeling die overeenkomt met de vindeling van de portefeuilles in het vorige college. Het nieuwe college kan daar in zijn constituerende vergadering nog op muteren

Burgemeester: drs. A. Kleijngeld

- Openbare orde en veiligheid
- Zorgportefeuilles in het kader van dualisme
- Internationale contacten
- Algemeen bestuur inclusief burgerzaken
- P&O beleid
- DIV
- Media en communicatie
- Intergemeentelijke samenwerking
- Projecten: - Huisvesting ambtelijke en bestuurlijke organisatie

Wethouder CDA: mr. M. van Dongen

- Ruimtelijke ordening (inclusief ruimte voor ruimte, Overdiepse Polder, Waalboss, Wijde Biesbosch, Groot Langstraat en buitengebied)
- Herstructurering & Stedelijke vernieuwing v.w.b. planologische inbedding
- Sociaal-economische zaken en toerisme
- Deelneming in energieleveranciers
- Revitalisering bedrijventerreinen
- Natuur en landschap
- Projecten: - Centrum
  - Landgoed Driessen
  - Haven VII
  - Actualisatie bestemmingsplannen
  - Structuurvisie
  - Hoefsvengebied
  - havens

Wethouder ChristenUnie: drs. J. van Groos

- Financiën, planning en control
- Verkeer, vervoer en waterstaat
- Beheer en inrichting openbare ruimte
- Beheer en inrichting begraafplaatsen
- Afvalverwijdering
- Waterbeheer
- Bouwzaken
- Milieu (incl. energiebeleid)
- I en A
- Handhaving
- Projecten: - Deregulering
  - Groene long
  - Digitalisering

Wethouder PvdA: mr. U. Santi

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning inclusief:
  - Coördinatie welzijn vanuit WMO
  - Loketontwikkeling
  - Samenlevingsopbouw (de buurt stuurt en ontmoetingsfuncties)
  - Vrijwilligers en mantelzorgers
- Realisering woonzorgzones/pluswijken
- Gebiedsgericht werken
- Werk en inkomen
- Zorg en inkomen
- Maatschappelijke opvang
- Volkshuisvesting
- ISV
- (geestelijke) Gezondheidszorg inclusief:
  - OGGZ
  - Verslavingszorg
  - Huiselijk geweld
  - Volksgezondheid GGD
- Projecten:
  - Strategische visie
  - Collectief opdrachtgeverschap
  - Wijkontwikkelingsplannen

Wethouder Samenwerkende Locale Partijen: H. Heuveling

- Overig welzijn inclusief:
  - Ouderenbeleid
  - Allochtonenbeleid
  - Inburgering
  - Volwasseneneducatie
  - Sociaal Cultureel Werk
  - Maatschappelijk Werk
  - Jeugd- en jongerenwerk
  - Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk
- Onderwijs
- Sport en recreatie
- Cultuur
- Monumenten
- Archeologie
- Archief
- Projecten:
  - Project CHAP
  - Project Hooisteeg
  - Duurzaamheid (incl. zichtbaar houden waarden en normen)
  - Zwembad

